

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

N Y M B U R S K Ý P Á B I T E L

číslo 81

Nymburská knihovna je Knihovnou roku! Ve čtvrtek 10. října převzal kolektiv nymburské knihovny v zrcadlové kapli Národní knihovny ČR zvláštní cenu za významný počin v oblasti poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb, kterou každým rokem uděluje Ministerstvo kultury České republiky a Svaz knihovníků a informačních pracovníků České republiky nejlepším knihovnám. Konkrétně ocenění získal za uspořádání třídní mezinárodní konference *Bohumil Hrabal neviditelný – Přehlížené a ukryté aspekty jeho díla* v dubnu v Kině Sokol v Nymburce.

Rok 2024 byl pro nás v mnoha ohledech významný. Vzpomněli jsme 110. výročí narození pana spisovatele. Proběhlo jubilejní dvacáté páté Hrabalovo Kersko, bohužel také poslední. Veřejnosti se otevřela chata Bohumila Hrabala v Kersku. S mimořádným úspěchem proběhla v Nymburce mezinárodní konference Bohumil Hrabal neviditelný – přehlížené a ukryté aspekty jeho díla. Vyšlo několik nových knih věnovaných životu a dílu B. H., byla vydána pamětní bankovka, Česká televize i Český rozhlas odvysílaly dokumentární pořady, uskutečnila se spousta besed a hrabalovských setkání. Je potěšitelné, že Hrabalova sto desítka opět oživila jeho památku a zájem o jeho dílo. Nezbývá než doufat, že se tento zájem nevytratí, když v následujícím roce žádné výročí neočekáváme. Snad jen šedesát let od vydání *Ostře sledovaných vlaků*, neslavné půlstoletí od zveřejnění zmanipulovaného rozhovoru s Hrabalem v Tvorbě, ale i jeho návrat na pulty knihkupectví. A samozřejmě věříme, že nejen vy, členové Klubu čtenářů B. H., ale i široká čtenářská obec nezapomene a bude si i nadále připomínat, že, jak to řekl při pohřebním obřadu 13. února 1997 prof. František Dvořák: Bohumil Hrabal nezemřel, pouze přestal psát.

Setkání po čtyřiceti letech

V sobotu 12. října se v Kersku uskutečnilo krásné setkání. Po čtyřech desítkách let se sem vrátili lidé, kteří tu tehdy navštívili opakovaně Bohumila Hrabala. Poprvé to bylo 12. září 1981, kdy pan Jiří Hofman sjednal návštěvu a uspořádal pro partu mladých lidí z Aše autobusový zájezd za panem Hrabalem.

Sobotnímu srazu ale předcházela páteční procházka několika z nich Nymburkem – role průvodce se ujal ředitel knihovny Jan Červinka, který jim nejen ukázal místa spjatá s Bohumilem Hrabalem – pivovar, vilu Hrabalku, gymnázium, dřevěné posezení se sochou Bohumila Hrabala... ale informoval je rovněž o Literárním kabinetu Bohumila Hrabala při knihovně a o činnosti Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

V sobotu kolem poledne se k Hrabalově chatě, kterou nyní po rekonstrukci obhospodařuje Polabské muzeum Poděbrady, začali sjíždět další „účastníci zájezdu“. A byla to krásná přivítání, neboť mnozí se neviděli dlouhou řadu let.

Bylo pro ně na lesní zahradě chaty připraveno posezení, výstavka nazvěšovaných fotografií a digitalizované nahrávky několika promluv pana spisovatele, doku-

mentující tehdejší setkávání. Nejkrásnější byly ovšem vzpomínky, které si, dnes už pamětníci, po dlouhé době vybavovali.

Vzpomínali na to, jak přátelsky je spisovatel přijal, jak je jeho slova inspirovala. „Začali jsme se pak více pít po jeho knihách, a protože mnohé nebyly na trhu, opisovali jsme je, aby si je mohli přečíst i jiní,“ ukazovalo několik z nich samizdatové sešitky, které jim při posledním setkání pan Hrabal podepsal. „Když jsme si dávali podepisovat knížky, bylo znát, jak velkou má radost, že je mladí lidé čtou,“ vzpomínal Jiří Hofman.

Když se po prvním setkání loučili, řekl jim pan Hrabal, aby přijeli znovu. Jeho pozvání využili – v září 1982 přijeli podruhé a u příležitosti jeho sedmdesátých narozenin 17. března 1984 potřetí. Přepisem audiozáznamu z tohoto setkání v Hájence,

zařazeném do Sebraných spisů (svazek 17, Kličky na kapesníku, str. 268–300, Beseda v restauraci Hájanka), pak vstoupili do světové literatury, i když o nich nepadlo ani slovo. Zato Adolf Branald ve svém Tichém společníku (str. 259, Academia, Praha 2005) to prozradil: „Ještě o sedmdesátinách přijeli za ním z Aše autobusem čtenáři, zastavili před Hájenkou, obsadili sál i verandu, asi to s ním měli smluveno, besedovali jedna radost...“

Za doprovodu ředitele Polabského muzea Jana Vindušky si pak prohlédli interiéry chaty, zrekonstruované tak, jako by si právě pan Hrabal na chvíli odskočil. Vyvrcholením setkání se pak stala beseda s prof. Pavlem Hoškem, autorem knihy Evangelium podle Bohumila Hrabala. A i do Hájanky se v podvečer po letech někteří vrátili, aby si osvěžili vzpomínky.

Celý průběh příjemného odpoledne natáčel se svým malým štábem režisér Jakub Motejzík pro časopisný hrabalovský dokument České televize.

- řeh -

Nová fakta o postavě z Hrabalova Krasosmutnění

„Ještě víc rozrušil příjezd okupační armády řezníka, který boursal na jatkách maso, pana Vašíčka. Ten už dva roky před příchodem vojsk jezdil na bicyklu městečkem a vesnicemi a hlásal, že poslední bitva vzplane, a aby lidé dělali pokání, aby se připravovali na tu poslední bitvu, kterou povedou andělé, vedeni samotným archandělem Gabrielem. Ale lidé se mu smáli, pan Vašíček jezdil dál na kole hlásat poslední bitvu, které říkal Armagedon. A lidé zas na oplátku mu říkali, přezdívali jej Armagedon. [...] Když přijeli Němci se svými vojsky, pan Armagedon jásal. Myslel, a taky to hlásal po městečku a na vesnicích, že říšská armáda je tím vojskem, se kterým se utkají andělské nebeské armády pod vedením archanděla Gabriela. A zvítězí v poslední bitvě a potom bude trvalý světový mír. [...] Bylo dopoledne a opřel bicykl o zeď toho domu s říšskými vojáky a zvedl viko kufříkového gramofonu, rozkročil se před ten třípatrový dům [...] a volal do otevřených oken. Žoldněři, poslední bitva vzplála, kde jste? Pojďte ven! [...] ...ze dveří se vyřítily tři vojáci, srazili kolbou pušky řezníka, a pak se zvedla vojenská puška, zablystěl se bajonet a úderem shora voják rozbil gramofon i s deskou [...] A přijelo vojenské auto a vojáci zvedli zakrváceného pana Armagedona, který se ale smál, a když jej nakládali pod plachtu, pořád jen volal Armagedon!“

To jsou úryvky textu z povídky Armagedon z Krasosmutnění Bohumila Hrabala.

Historik Zdeněk Bauer nyní publikoval poznatky ze svého bádání týkajícího se skutečné osoby Františka Vašíčka, alias Burýtek nebo Armagedon.

„V archivech Státní bezpečnosti jsem našel zmínku o tom, že v Nymburku žil ně-

jaký řezník, který byl perzekvován za protektorátu a zemřel v koncentračním táboře,“ píše. „Tím se mi potvrdila hypotéza, že Hrabal použil v textu fakta. Nezávisle na tom jsem našel soupis obětí protektorátu v Nymburku a bylo tam několik jmen, mezi nimi jakýsi řezník Vašíček. Například sedlo i to, že ho gestapo zatklo přímo na pracovišti. V jednom dopise z vězení píše, že když ho zatkli v Nymburku na jatkách, tak tam zůstalo kolo a jeho osobní věci. Přesně jako v knize.“

Pro Nymburáky to ovšem nejsou žádné nové informace. Spolu s Jiřím Černým a Pavlem Fojtíkem jsme v roce 2015 v knize Pamětní desky, památníky na nápisy v Nymburce v kapitole 7 zveřejnili pamětní desku umučeného Františka Vašíčka, odhalenou v květnu 1948 na objektu družstevních jatek v Drahelické ulici, později umístěnou na sloupku mezi vraty a braňkou areálu (po zboření jatek byla převzata do muzea).

Nová fakta pocházejí z archivů, kde je uvedeno, že Františka Vašíčka i jeho man-

želku Anežku zatklo gestapo kvůli podezření z nelegální protiněmecké činnosti prováděné pod rouškou zakázaného náboženského sdružení a při prohlídce u něj našli tiskoviny badatelů Bible. Anežku po několikátých denních výsledcích propustili – až do své smrti v roce 1969 se léčila z následků věznění.

František Vašíček byl převezený z Pankráče do Buchenwaldu a nakonec do pobočného tábora Mittelbau-Dora. Tady 26. února 1945 umírá na následky týrání a nelidské dřiny při budování tunelů. Kdo manžele udal, archivů neuvádějí.

Zdeněk Bauer dodává: „Podle historičky Pavly Plaché z Ústavu pro studium totalitních režimů patřili Svědci Jehovovi mezi první skupiny pronásledované v Německu už od roku 1933. Tuto praxi Němci zavedli i na okupovaných územích včetně protektorátu. Na Svědcích Jehovových jim vadilo, že odmítali vojenskou službu, ctít kult Adolfa Hitlera a nechtěli pracovat pro válečný průmysl.“

Jan Řehounek

Zemřel velký Libeňák

V šestadevadesáti letech zemřel 2. července zřejmě poslední z libeňských přátel Bohumila Hrabala Josef Zumr (* 19. března 1928).

Narodil se v Úmyslovicích na Nymbursku. Vystudoval filozofii a slovanštinu na FF Univerzity Karlovy. Od roku 1953 pracoval ve Filosofickém ústavu Československé akademie věd jako vědecký pracovník, v letech 1968–69 jako zástupce ředitele. V letech 1968–70 vedl mezioborový tým ČSAV pro studium české otázky, s Janem Patočkou se podílel na pokusu obnovit Ústav T. G. Masaryka. Na počátku 70. let byl z politických důvodů z Filosofického ústavu propuštěn a živil se jako překladatel z ruštiny a polštiny. Zároveň vykonával čestnou funkci památkářského konzervátora v Praze 8 – zasloužil se o ochranu a záchranu mnoha historických památek v Libni. Po listopadu 1989 se vrátil do Filosofického ústavu ČSAV, v letech 1990–92 byl jeho ředitelem. Napsal několik odborně-teoretických

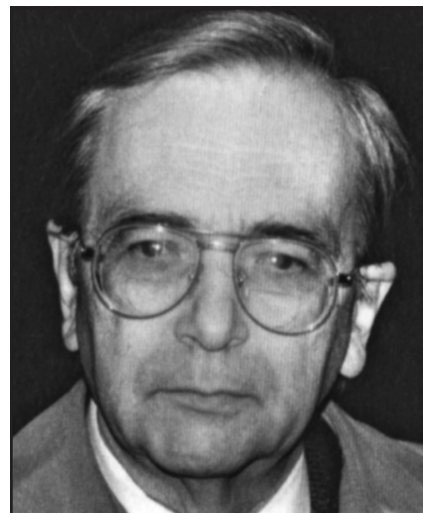
knih, publikoval řadu studií v odborných časopisech a sbornících, přispíval do prestižních evropských encyklopedií. Externě přednášel dějiny filozofie a estetiky na FF Univerzity Palackého v Olomouci, přednášel i na univerzitách ve Vídni, Štýrském Hradci, Lublani a Paříži, kde se v roce 1993 stal členem Mezinárodního filozofického institutu.

V roce 1956 si manželé Jiřina a Josef Zumrové koupili domek v ulici Na Hrázi – stali se sousedy Bohumila Hrabala a velmi záhy i jeho přáteli. Stejně jako u Hrabalových se i u Zumrových scházela od počátku 60. až do konce 80. let, kdy byla tato část Libně asanována, pestrá společnost filozofů, literátů a výtvarných umělců.

Josef Zumr napsal řadu esejí a článků o Hrabalovi i jeho díle. Byl členem redakční rady Sebraných spisů B. H. v Pražské imaginaci.

Hrabalovi k pětasedmdesátinám napsal báseň Balada jubilejní, která končí:

Perličku těžiš u těch, svět jež hnět, / samotou přilíš hlučnou kráčíš stále / a mezi pábíteli, v květu let, / dál obsluhuješ anglického krále.

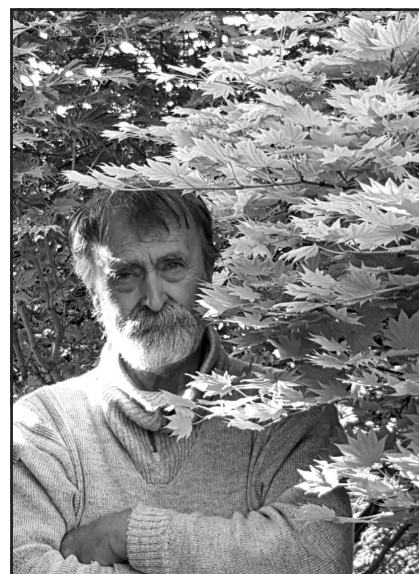
Jak jsme se seznámili

Zdeněk Barot z Louk nad Dřevěnicí, místní části Zlína, ctitel Hrabalových knih, se jako jediný ze Zlína zúčastnil Hrabalova pohřbu. A v okamžiku kdy v Nymburce vzniká Klub čtenářů Bohumila Hrabala, se do něj okamžitě přihlásil a na zakládajícím nymburském setkání dostal průkazku s číslem 1.

Nyní se s námi podělil a několik osobních vzpomínek na spisovatele samotného a dění kolem něj.

Čtyřicet let po vydání dubna 1991, jel nočním vlakem do Prahy. Nakladatelství krásné literatury a umění Odeon vydalo Hrabalovu knihu Městečko, kde se zastavil čas. V nákladu 50 000 výtisků. V doslovu píše Josef Škvorecký, že spisovatel je ten, kdo píše; ne ten, kdo mlčí.

„Už by tady měl být, v nejhorším případě tě hned pošle do prdele, odkud jsi? Zlín? Pořád se u Malotů tančí? Kdysi jsem tam byl, ale to je už dávno...“ Jen to dořekl, Hrabal přichází a Hulata utíká: „Jdu mu natočit hladinku, počkej a pak přijď, nějak to uděláme.“ Čekám... Pan Hulata nese druhé pivo pro Bohumila Hrabala, mrká na mě, tak vytahuju Městečko a jdu. Kostky jsou vrženy. U stolu sedí pan Hrabal zatím sám, pan Hulata mu cosi zahučel do ucha, mám trému jak u maturity. Odpovídá na moji žádost: „Tak ty jedeš ze Zlína pro moji knížku? I kdybych chtěl, tak tě nemohu poslat do prdele...“ Bere tužku, a je to tam! Rozmluvil se. „Vím, boty se ve Zlíně už šit nebudou. Hovořil jsem s panem Baťou na Hradě, všechno je pryč, ale měli by mu vrátit všechno, co ukradli!“ A já:

Zdeněk Barot dnes

odjel do Kanady, ale moja staňa Hermína řekla jediné slovo: Ne! A František poslechl. Hrabal naslouchá. Neřekl na to nic, ale pozval mě k sobě ke stolu. Sedím vedle něj. Když lístkem mávám na vrchního Hulatu, že platím!, tak mi účet pan Hrabal vytrhl z ruky a zase neřekl nic.

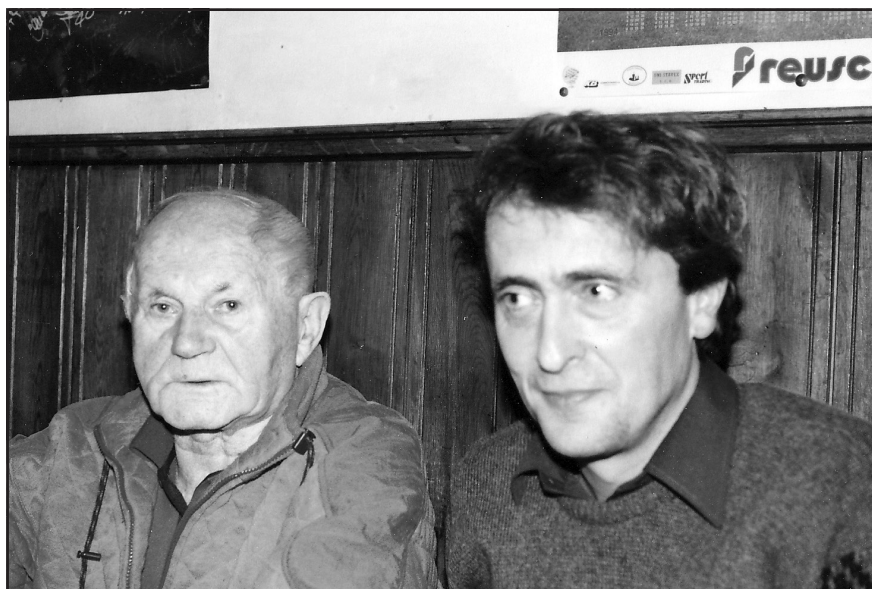
Zdeněk se stal vítaným hostem u stolu pod malými parohy.

Jezdíl jsem k Tygrovi šest roků a naslouchal. Mistr mě bral už jako štamgasta. Sedávali tam Václav Kadlec, Tomáš Mazal, grafik Oldřich Hamera, jednou přišel taky Václav Neckář... A tak jsem časem mohl pochopit, že v hospodské společnosti pana Hrabala, pokud dobře posloucháš a máš zájem, zdarma dostaneš lekci univerzitého kursu psaní a literatury. Rád o sobě prohlašoval: „Víte, já už jsem starý pán, já jsem ještě pořádně nedočel ani Bibli a už vůbec žádné informace o životě nepotřebuju, stanul jsem na vrcholu prázdnoty.“ Když

Na Můstku, před knihkupectvím, roste řada zájemců o zakoupení knihy. Po hodině čekání mám Hrabala v aktovce. Vzpomínám na Kadlecovo varování o podpis do knihy. „Pokud mu chceš udělat radost a nechat si podepsat některou jeho knížku či pivní tácek, neďelej to. Povím ti úplně přesně, kam budeš odeslán. Dopadl tak student Karlovy univerzity před týdnem, když mistra oslovil Pane... Párale.“ Já přesto vím: Dnes nebo nikdy;“ vzpomíná. „Je 14 hodin, chodím kolem Zlatého Tygra a čekám, až odbije třetí hodina;“ pokračuje Zdeněk. „Čas otevření pivnice. Zastrčená, hrbolatá, prastará ulička. Dům č.p. 17 s reliéfním tygrem nad vchodem do Plzeňské pivnice U zlatého tygra patří k nejstarším v Praze. Točí se tam pouze pivo, tvrdý chlast se nepodává. Výčep u dveří a dlouhá úzká místnost se starými dubovými stoly podél zdi je modlitebnou pivařů. Zcela vzadu sedává u svého stolu spisovatel Bohumil Hrabal. Přichází denně kolem půl páté kromě pátků a sobot, kdy je v Kersku. Poprvé vcházím a sedám si na volnou židli u dveří. Těším se na plzeňské. Čárek pomalu přibývá, nemohu ho tady nepít... Po pátém pivu říkám výčepnímu panu Hulatovi: Dnes jsem si koupil Hrabala, už je pomalu pět hodin, myslíte, že mám jít za ním ke stolu, až přijde, a poprosit o podpis? Odpovídá:

Víte, pane Hrabale, že logo Baťa vymyslel Jan Kobzáň ze Soláňa? Byl jsem v prosinci 1989 pod radnicí, Tomáš Baťa junior ve Zlíně, ne v Gottwaldově... Pak mu vyprávím jak můj strýc František Hemza z Prusinovic byl u Baťů vybrán, aby před vypuknutím války

Bohumil Hrabal se Zdeňkem Barotem u Zlatého tygra

jsem byl s ním u Tygra naposledy, tak mezi upíjením piva prohodil: „Už na mě čekají.“ A myslel tím maminku, ženu Pipsi, strýce Pepina, Francina, bratra Slávka, Boudníka, Maryska. Přál si, aby se setkali, viděl to už z druhé strany.

Poslouchal mě, přestože působil navenek jako uzavřený „spisovatel v důchodu“.

A Zdeněk dodává: Ve skutečnosti byl citlivý, bezbranný, snadno zranitelný člověk, který ale působil jako magnet... Mlčel, a to je mnohem víc. Vklad nejvyšší, sounáležitost a porozumění.

Celý rok 1990 byl rokem sporu o Hrabala, bylo mu vytýkáno, že v minulosti nepodepsal ten či onen dokument politické a kulturní opozice, že nebránil cenzorským škrtům

a úpravám ve svých vydávaných knihách. S odstupem času je zjevné, že rozhoduje jeho dílo. Dnes nikoho nezajímají Hrabalovy nedobrovolné kompromisy s mocí, které mu beztak působovaly mučivě výčitky svědomí.

Na pohřbu Bohumila Hrabala jsem zaslechl tuto myšlenku: Když se vlaštovka dotkne křídlem hladiny a po vodě se začnou šířit vlny, jejich rychlost je nezávislá na tom, jak rychle vlaštovka letí. Stává se to i lidem. Dotkneme se jeden druhého a chvění v nás trvá, ať si to přejeme nebo ne...

Vidím ho nezapomenutelně, jak sedí u svého stolu s pivem, přehýbá nervózně růžek účtenky nebo si pohrává s pivním táckem, na němž jsou vyobrazení dva tygři na žlutém pozadí...

VZPOMÍNKA ZDENKA BAROTA NA PANA KARAFIÁTA

Mám všechny svazky sebraných spisů

Den, kdy jsem otevřel nesměle dveře, si vybavuji už jen matně. Padal těžký mokrý sníh a já jsem byl rád, že položím na stůl dva půllitry slivovice, kterou napálil ten můj tata v Prusinovicích u Holešova koncem roku 1989 a metrovou valašku zakoupenou na Soláni. S Kadlecem si dáváme po kašísku. On vypráví: „V polovině 80 let jsem založil samizdatovou edici Pražská imaginace. Hrabal měl hromadu rukopisů, které neměl kde tisknout a já měl v práci xerox. Vydalo se už přes 265 titulů, dobrá polovina byl Hrabal, který si v čase samizdatu ani nechtěl pamatovat, jak se jmenuju, tak mi začal říkat pane Karafiát. To byl doktor, gynekolog v Nymburce, tak asi podle něho. Když byl vyslýchán a estébáci se ptali, kdo ty sešitky tiskne, odpovídal: Nějaký Karafiát, ale já ho neznám, chytte si ho sami, on vypadá jako zdravý venkovský chasník, dávno psával básničky.“

U Jelínků není kam sednout, pijeme piva na stojáka u výčepu, nakouřeno, byl jsem seznámen s panem Merhautem, čas letí, musím honem na vlak do Zlína.

Za týden mám pohled z Prahy – cituji „... valašku používám jako osobní zbraň proti

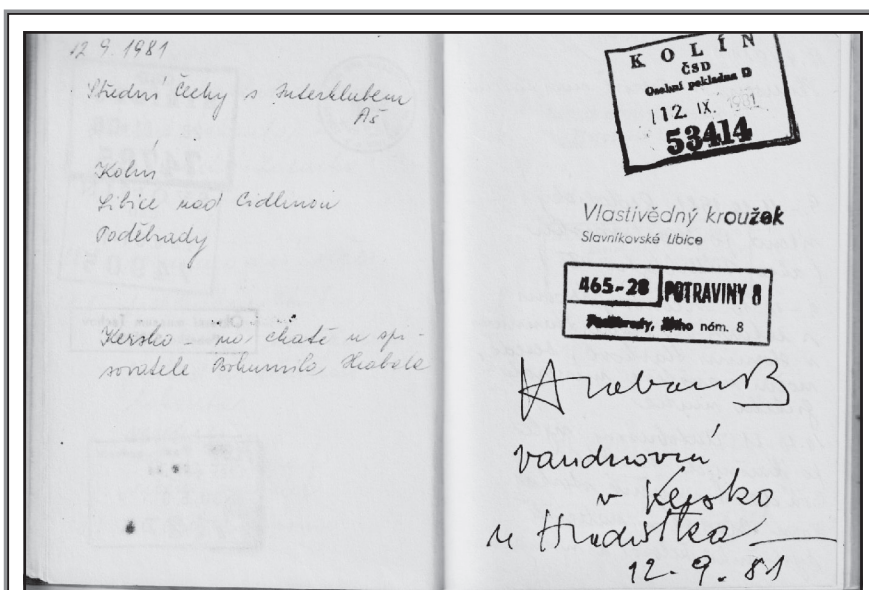
neplatičům, slivovice byly I. A kvality, děkuji, srdečně Kadlec.“ A dodává: „Objednávky titulů, které zasílám v informačních listech, vyřizuje pan Jiří Trnka, povoláním hrobník, pokud nevypukne ve Škvorci cholera. Starší svazky P.I., nejsou li uvedeny v nabídce, prostě nejsou. Oxeroxování není možné. Pane Barot, navrhuji Vám zřízení čtenářského konta, objednávky pošlu obratem ihned po vydání. Vaše registrační číslo 90211 je uvedeno v první řádce adresy. Usnadněte mi život.“

Osmnáctý svazek Sebraných spisů B.H. jsem dostal 10. září 1996, cena pro předplatitele je 130 Kč. „Zůstatek Vašeho konta je minus 55 Kč, jako poslední vyjde koncem příštího roku 19. svazek, pokud jej chcete mým prostřednictvím obdržet, pošlete na své konto peníze. Náklad musím stanovit do 5. 1. 1997, dodávku zajistím jen těm, kteří tak učiní do 31. 12. 1996.“

Naše přátelství a dobré vztahy trvají přesně do 13. března 1997. Dostávám poslední Kadlecův dopis.

„Posílám poslední 19. svazek Sebraných spisů Bohumila Hrabala. Cena svazku je 215 Kč, díky Vám platičům jsem tuto edici dokončil, myslím, že je dosti výlučná a vzhledem k nákladu 2 000 ks posledních výtisků bude záhy i vzácná. Celý komplet se nyní prodává za 2 800 Kč. Vydáním závěrečného svazku končí i činnost Pražské imaginace. Co jsem chtěl a slíbil udělat, jsem udělal. Pokud by se našlo dost prostředků, chtěl bych uspořádat písemnou pozůstalost pana Hrabala, který se posledního svazku nedožil, moc tomu ale nevěřím. Ještě jednou za všechno moc děkuji a s trochou lítosti se loučím. Mějte se hezky Václav Kadlec.“

Zdeněk Barot

Prostřednictvím Jiřího Hofmana poslala Jarka Řezníčková (dlouholetá pražská členka Jonáš klubu) s omluvou z účasti na zářijovém Kersku svůj oskenovaný „vandrbuch“, se záznamem návštěvy u Bohumila Hrabala v Kersku. Tu uskutečnila skupina kolem Jiřího Hofmana Interklub Aš 12. září 1981: spali v Kolíně na zimním stadionu, stavili se v Poděbradech, navštívili pana faráře ThDr. Zdeňka Souška, který vedl Vlastivědný kroužek Slavníkovské Libice, a posléze se sešli s panem spisovatelem. (viz str. 2)

Poslední, čtvrtá zpráva, je oproti těm předchozím výjimečně ostře satirická. Bohumil Hrabal poukazuje nejen na fakt, že z původních záměrů, akcentujících zejména nymburské autory a spolky, připravených oním „amatérským“ spontánně vzniklým a dobrovolně pracujícím přípravným výborem, mnoho nezbylo, ale hlavní starostí těch nových, městským národním výborem jmenovaných „aktivistů“, je uplatnit svoje zájmy a aktivity. Zejména se „naváží“ do hudebního skladatele Jana Seidla, který sice napsal hudební znělku, za kterou dostal zapláceno, ale v podstatě přípravě oslav škodí. V celé nahotě odhaluje spory, hádky a politické pŕtky, které k ničemu nevedou. Faktem je, že například ke slíbenému vydání Almanachu profesora Forsta a knihy Václava Kořínka Jak se žilo v Nymburce, kteří tomu věnovali obrovské úsilí a spoustu času, vŕbec nedošlo.

Však také konečný program oslav připomínal především výročí politická, akcí věnujících se pouze připomínce založení města zbylo jen žalostně málo.

Čtvrtá zpráva přednesená v Klubu přátel města Nymburka v pivnici nymburského pivovaru v Kodaňské ulici

Pánové, s radostí vám podávám zprávu o tom, že činnost naší komise pro důstojné oslavy 700 let města Nymburka se košatí, že ale to je málo, my jsme si jako komise slíbili, že se rozkošatíme ještě víc.

Krásně to řekl s. Saidl, jako předseda ideové komise, když slavnostní pořady jubilejního roku 1975 označil jako slavnostní nadstavbu všedního života, a proto že znovu prosí, aby všichni jsme prověřili sami sebe a zmapovali veškerou činnost v tom chystaném jubilejním roce. S. Saidl vroucími slovy se zmínil o vztyčeném prstu skromnosti, že se musí v tom roce rozhořet soutěže, a ty soutěže musí na sebe nabalit elementy, a k tomu, jak s. Saidl řekl, je třeba fantazii a lásku a iniciativu.

Rozhodli jsme se jako komise pro oslavy 700 let města Nymburka, že tedy zmapujeme a uvedeme v soulad zmapování s ostatními parametry. Tak tedy můžeme vám podat tady v Kodaňské ulici radostnou zprávu, že v jubilejním roce se sekce tak rozvrství, aby se nepřehltily měsíce oslav.

S. Fryš podal návrh, aby v chrámu Páně sv. Jiljí mše byla hrána beatovou skupinou, že i když to říká včas, tak to už je pozdě, protože nakonec církev může být proti tomu, tak jako v Kutné Hoře na poslední den zakázala jazzovou úpravu chrámové hudby. Správně, řekl s. Saidl, my dáváme impuls, který může usměrnit, avšak hlavní rozhodnutí má národní výbor města, který má právo rozhodující, zatím co my jako komise máme hlas pouze poradní, a dodal s. Saidl, my musíme navázat kontakty s finančními referáty, protože cifršpioni jsou naši komplici, my musíme nejen rozhořet události směrem k jubilejním oslavám, ale musíme znát, co za to dostaneme od občanů nazpátek, abychom se nezadlužili, a tak když začneme lednem, musíme říci, že už Silvestr bude ve znamení ohňostroje a slavnostních fanfár z věží kostela a hradeb, koncert slavných pražských pozauněrů.

Leden jako takový bude uvítáním jubilejního roku, bude to, přátelé, start ve slavnostním hávu, bude přivítán našimi novinami Nymbursko, slavnostním číslem, a – ne-

bojme se toho! – dáme mu jubilejní přílohu, která bude věnována mládí, a já myslím, že jako tajemník vám mohu sdělit, že začneme koncertem pro naše děti, a začneme tím nejlepším, co u nás máme – Vepřekovým dětským souborem z Příbrami, který bude koncertovat, a jak jsme jednali, ne za sto tisíc, ale za grejcar, zadarmo.

A pak už tady bude Vítězný únor, bude tady slavné výročí, ale my ještě budeme mít pořád prostor pro normální život, a to si myslím, že bude veliké překvapení, a proto vás už předem srdečně zvu, budeme mít ples obrozeneckého rázu, myslím ten krásný jiřinkový ples, reprezentativní úvod, taková to bude triumfální symfonie do jubilejního roku, a hned nasadíme koncert pražského rozhlasu, a divadla našich nymburských ochotníků, škoda že v Hlaholu je vývažovna pro děti, závodní kuchyně, že Hlahol nebude moci zpívat tam, ale kdo chce zpívat, zazpívá si všude.

Další měsíc je březen, garant bude divadelní spolek Hálek, který pod svoji záštitou pozve divadlo z Prahy, nejlépe Vinohradské divadlo, aby sehrálo nějaký svůj pokrokový kus, který by nasadil slavnostní tón směrem k dubnu, který bude zasvěcen našemu velikanu, hudebnímu skladateli Kálíkovi, pěvecký Kálíkův festival, Kálíkův Nymburk, kterému by mohl předcházet literární večer s maličkou výstavkou o životě nymburského velikána.

Tento měsíc bude měsícem přednášek, historie a kultury v městě teď a dříve, při dubnovém počasí bude milé sedět v sále a naslouchat koncertu sólistů v našem městě, sólistů Národního divadla ve vhodném prostředí.

A pak přijde květen, máj, ve kterém je přislíbena rozkošná záležitost, festivalový koncert Pražského jara 75 přímo v našem městě! A k tomu by byly milé nějaké akce Svazarmu, a výtvarná výstava, jejíž garant by byl a bude výbor pro oslavy jubilejního roku 700 let města Nymburka.

Červen potom už je měsíc vhodný pro podniky v přírodě, venku, tady oslavíme 700 let města Nymburka tělovýchovou,

sportem, mládežnickými soubory, beatovými skupinkami, kapelami a radostnými procházkami na Ostrově nebo městem.

Červenec bude měsíc zdánlivého útluhu, pro návštěvníky, avšak ne pro nás, bude tady lehká únava, přetaženost, bude čas dovolených, a tož uspořádáme setkání s rodáky města, a tady nabízíme nějaký roztočilý podnik, takovou všehochuť, otevření veliké fantazie.

Srpen bude měsícem příprav na veliké září a hned první neděli, a tedy i sobotu před tou nedělí, připravíme a dáme rozhořet nymburskému posvěcení bez oficiality, lidová zábava se rozžehne a nebojme se říci, že to bude nejlepší a roztočilé období oslav.

A už tady bude říjen, závěr, bude tady pátý den vrcholných oslav, nejnákladnější a nejsložitější, tady dáme průchod alegorickým vozům, masovým slavnostím a dožínkám, ranním budíčkům, průvodům, které budou dominantou oslav, tah třídni loterie, představení Hála, sportovní a armádní dny, den mládeže... a tak umně svážeme obruč jako dožínkový věnec, a závěr slavnosti bude politický, přijede vláda, a závěrem Krombholc přednese Mou vlast... a proto, dodal s. Seidl, autobus dneska už jede, jede, a jen ten, kdo má jízdenku, tak jede.

S. Hrabánek pronesl tichou řeč, že některé připomínky musíme bagrovat, doslova bagrovat, bagrovat, takový je zatím nezajím národních podniků v městě, jakoby se bály, že dostanou přidělenou nějakou velikou funkci, nebo že na nich budeme chtít peníze... a co prosím piano? Pořádné piano! S. Saidl zvolal, ano, takové piano, aby na něj mohl hrát Svatoslav Richter zrovna tak jako Pokorná, já musím říci, znělku už jsem zkomponoval, je tady (zařukal na noty), už jsem informoval Supraphon a Panton, a tak ta znělka už je hotová, jsou tam trumpety a zvony a pak zase trumpety a najednou cingrlata a už začne motiv Až se bude v Nymburka suchá lípa zelenat... a pak zase kladívka a trumpety a už začne Já jsem chudý tkadlec... ano, a pak nakonec jsem zkomponoval závěr z Julia Fučíka a podmalovaná hudba je trumpetama... Pravil s. Seidl a s. Fryš řekl, že to

řekne rovnou a otevřeně, že prosí s. Seidla, aby po upotřebení partitura byla okamžitě dána do archivu města jako vzácný bibelot. A hned vstal s. Matyáš a pravil, že se musí vzdát, a tak podá zprávu o slavnostním hávu jubilejního města, že budou základ tvořit poutače a prapory a desky a upoutané balony nad řekou, vlajky budou na všech výškových dominantách města, a ty balony, bude jich šestnáct a budou veliké šest metrů... A s. Fryš se přihlásil a lomil rukama, kdepak poutače a balony! To hned najmout policii, aby střežila ty balony, který budou stát sto tisíc korun a mládež je zapálí anebo je bude ze zálohy sestřelovat, tak jak se to stalo při oslavě jiných měst, kdepak balony... a prapory, ale vždyť ty prapory jsou zeleno-bílo-červené, a já vím, že archiv města Prahy odbor historie nám nepovolí zelenou barvu, byl jsem tam a řekl mi, že jediná barva je bílá a červená, a že zelený chodníček se objevil až v minulém století, že ta zelená je to samé, jako bysme do státního znaku chtěli ještě barvu zlatou, že lev má zlatý drápy... předseda komise pravil, že připomínka je správná, tak se má postupovat, a uděluje veřejně pochvalu s. Fryšovi, za ostražitost, že barvy vlajek budou červené a bílé, a ohledně těch balonů to je pravda, že mládež není ještě natolik uvědomělá, že by mohla nejen sestřelit řečené balony, ale i mohla postřelit hlídače, což by se za šera těžko dokazovalo a stíhalo, rovněž poutače při vjezdu do města musí být v souladu s předpisy veřejné dopravy, protože při oslavách slavných výročí mnoha měst, kde vjezdy několik kilometrů byly roubeny poutači s nápisy, zavdaly příčinu ke srážkám automobilů, takže o tom ať rozhodne zvláštní komise, která urychleně vejde ve styk s dopravním inspektorem... S. Vorlíčková pak, přítel, že zmínila, že byl sestaven poradní orgán k filmu o městě Nymburce ze stanoviska oslav 700 let města Nymburka a že práci podnikne kamerou slavný nymburský kameraman, který už má koncepci na 300 metrů a bude to laciné, ani ne šedesát tisíc korun, avšak že jako připomínku dodává, že v Lysé je každý rok festival dechových hudeb, co kdyby na slavnostní a jubilejní rok přenesly se dechovky do Nymburka a udělaly zlatý hřeb? Předseda pravil, že o tom by se mohlo uvažovat, a tak, přítel, je veliká naděje, že dechovky zahřmí v Nymburce a ne jednou, ale celý týden, protože festivalu se účastní skoro deset dechovek...

Přítel, naše porada však najednou byla přerušena incidentem, však hrozcím katastrofou, s. Fryš dodal na stůl s. Seidla dopis, který byl adresován mistrovi, a mistr, když do dopisu nahlédl, jen tak zbledl, a pak se celý nahnrbil, až všem bylo nápadno, celé komisi, že se stalo něco strašného. Umřela mistrovi maminka? Žena? Dítě? A předseda pravil tichým hlasem, s. Seidle, co se stalo? A hlasem docela k nepoznání proměněným řekl s. Seidl, že kdosi mu doručil dopis od nymburského skladatele oper profesora Nováka, a že v tom dopise je hrubě napaden, tak napaden, že musí se rozloučit s námi, že abdikuje na předsedu ideologické komise, protože v dopise stojí, ty lumpe, seš předseda jen proto, abys mohl uplatnit ty svoje skladby, ty svoje znělky, ten tvůj prů-

měrný talent... a všichni jsme byli pohnuti, a nejvíc s. Fryš, který předal ten dopis, ten se bránil, byl jsem pouze požádán Ludvíkem Novákem, abych předal ten dopis, a já jsem netušil... a co tam ještě píše? Smím se ptát? Že raději by měli na oslavy jubilejního roku 700 let města Nymburka sehrát operu, jedenáctou operu, kterou on napsal, operu – blábolil s. Seidl a díval se znovu do dopisu... operu: Kterak zhovadilý farář vystoupil z církve a udělal si konduktérský kurz, aby měl zadarmo jízdenku do Bulharska... řekl s. Seidl a celý se svezl, jen ten jeho kabát ležel na stole, jako by odešel ze svých šatů, jen tak ty jeho kalhoty visely a jeho sako přes židli na stůl, jak postřelená labuť. Předseda zvolal, pánové, musíme pokračovat, vyšetříme ten dopis a když, tak podáme žalobu, s. Seidle, ty jsi náš, ty nesmíš odejít, my si tě vážíme, kdyby se něco s tebou stalo, ano, my si tě pochováváme u nás na našem hřbitově, no tak? Nevzdáváš funkci předsedy? Nevzdávám, řekl tiše s. Seidl... ale je to strašné, je to bolestné, pravil a hlavu položil do ležter, a tak mohla komise pokračovat a předseda divadelního spolku nadšeně líčil, jak bude na celém kostelním náměstí jarmark, kde budou boudy, kde se co bude prodávat, že bude celkem třicet biřiců, šedesát lidí přestrojených do dobových kostýmů, prodavačů caltů a buřtů, dále popravni četa s katem a jeho pomocníky, a Eliška Přemyslovna a její služebné, a dále rytíři a pání, kteří je budou doprovázet, dále soudci s taláry a jejich právníci, protože napsal předseda hru, ve které bude chycen falšovatel pečiva a bude souzen na tržišti, a to bude vrchol jubilejních oslav, a bude s'at nebo popraven mečem, to bude vrchol... jako tajemník jsem namítal, že popraviště jednak bylo vždy za městem, a dále, že současně bude výročí osvobození a výročí pětiletky a desetiletky, a tak bylo by špatné, aby vrchol oslav 700 let města Nymburka bylo popraviště, že lépe by bylo postavit pranýř, a tam na tom

pranýři by mohli být odsouzení, tam by se mohlo ve smyslu Dikobrazu říct něco velice veselého, a dále že by bylo dobré nechat uvařit medovinu, ten starý nápoj, a že by se měl podávat z několika dvouhektolitrových sudů... ale ani jsem to nedořekl a předseda komise máváním odháněl představy, které řekl, že viděl pít na slavnosti výročí Jičina medovinu, a tak se všichni už odpoledne opili, že strhli nejen všechny krámky, ale i na náměstí jubilejní balustrádu i se státní vlajkou, takže medovina vůbec nepřichází v úvahu, že raději mošty a osvěžující limonády... pravil jsem, že za biřice by mohli být přestrojeni členové esenbé, že by včas zasáhli, avšak předseda mávl rukou a pravil, to že s tím nic nechce mít, protože biřici by se mohli opít zrovna tak, protože medovina je zdravá, avšak dobrý je ten nápad s tou popravou a popravištěm, ať předseda divadelního spolku dál komponuje hru, ať ji prokreslí ve směru socialistického realismu, že od toho si hodně lze slibovat, že lidé popravy mají rádi, hlavně děti... Na závěr že musí poznamenat, že urychleně dal přečíst předsedovi národního výboru a kulturnímu referentovi knihu s. Kořínka Jak se žilo v Nymburce, a Almanach profesora Forsta, že už to nebude trvat ani dva měsíce a knihy obě půjdou do tisku, aby však byly vydány těsně před nebo v jubilejním roce... že odkazuje na Umělecká řemesla, a pak vyhotoví rozpočet na otisk první pečeti do bronz, že by postačilo několik set těch otisků pečeti, které budou protaženy nikoliv jak ve středověku zelenou stužkou, ale stužkou červenou, protože význačné osobnosti dostanou na krk, nebo k zavěšení jako parádu, ten bronzový otisk první pečeti z roku 1381... má ještě někdo připomínky? pravil předseda komise, a šel a hladihl předsedu s. Seidla, který se pořád nemohl vzpamatovat z rány toho dopisu, který mu napsal profesor v penzi Ludvík Novák. Schůzi zakončil s. Seidl, podpíraný předsedou, slovy: Je to bolestný.

Kde se co šustlo

- Ke 110. výročí narození Bohumila Hrabala vydalo nakladatelství Torst v doplněné a aktualizované reedici knihu Tomáše Mazala „Spisovatel Bohumil Hrabal“ obsahující mnoho faksimilií rukopisů, dokumentů i nových, dosud nikdy nezveřejněných unikátních fotografií.
- Nizozemské nakladatelství Prometheus Amsterdam vydalo v březnu v překladu Kees Merckse knihu Bohumila Hrabala „Een driebeening paard“ která obsahuje výběr třinácti dopisů Dubence.
- Rovněž Nizozemské nakladatelství – Uitgeverij Pegasus Amsterdam – vydalo v bibliofilském limitovaném tisku v květnu 2024 v překladu Kees Merckse povídku Bohumila Hrabala „Huis te koop“ (Ingot a ingoti).
- V sobotu 21. července zveřejnila hejtmanka Středočeského kraje Petra Pecková osobní pozvánku k návštěvě Hrabalovy chaty v Kersku, Kerska samotného, restaurace Hájenka, Hrabalova hrobu na hradištském hřbitově i Lesního ateliéru Kuba. Byla to pecka!
- Antonín Dolák založil YouTube kanál věnovaný pouze dílu Bohumila Hrabala: <http://youtube.com/bohumilhrabalkersko?si=ONhBsfk3v3Q4O63Q>.
- Na fakultě architektury ČVUT v Praze se 29. října uskutečnila přednáška v rámci cyklu Památky na téma Obnova chaty Bohumila Hrabala. Architekti, členové Ústavu památkové péče FA ČVUT Martin Čtverák a Tomáš Tomsa představili medializovanou obnovu chaty Bohumila Hrabala v celém jejím procesu od prvotních průzkumů, projektové přípravy až po realizaci.

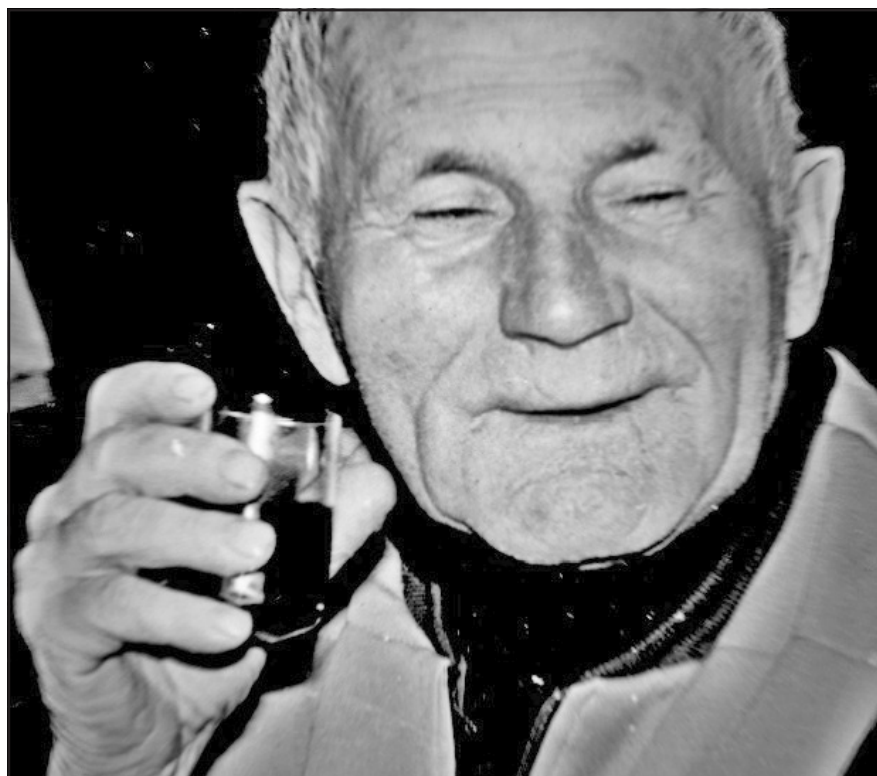
.....
 VYZNÁNÍ Z INTERNETU

Popište svůj vztah k Hrabalovi!

Jan Koloděj z Olomouce, občasný dopisovatel Nymburského pábitele, napsal: „Pro člověka, který je ve spojení se světem odkázán na sdělovací prostředky, protože sedí na vozíku a dojede si tak maximálně nakoupit rohlíky či na polikliniku, je čtení knih prožíváním jiného, aktivního a ničím neomezovaného života. Čtu všechno – týdně „zhltám“ pět až sedm knih. Ovšem díla Bohumila Hrabala, to je něco jiného. To jsou knihy, které se musí číst soustředěně. A také je třeba se k nim vracet. Mnohé jsem

stránkách nymburské knihovny. Děkuji jejím knihovnicím za tuto skvělou možnost. Vždy se mi stává společníkem na následující večery. A protože rovněž sleduji vše, co se týká Bohumila Hrabala, na internetu, kde nacházím zajímavé články, napadlo mne vyzvat čtenáře Nymburského pábitele, aby do něj napsali svoje názory a vlastní pohledy na samotného Bohumila Hrabala a jeho dílo.

Pro symbolický „rozjezd“ jsem vybral několik ohlasů z internetu:

Bohumil Hrabal v dobré náladě

přečetl šestkrát... desetkrát. A vždy znovu a znovu nacházím nové dojmy, překvapivé myšlenky, silné emoce. Mým nejoblíbenějším dílem jsou Harlekýnovy milióny. Přečetl jsem je nesčíslněkrát, a když jsem si pak přečetl knížku Jana Řehouneka Jak šly nymfy do důchodu, v níž zasvěceně objasňuje, jak a proč kniha vznikla, jaké pohnutky k tomu Bohumila Hrabala vedly, znovu jsem ji s novým pohledem přečetl. A jako bych se v tu chvíli stal obyvatelem domova důchodců a s pamětníky starých časů a paní Marií se procházel parkem s barokními sochami a díval se z kopce do ulic Nymburka.

Se zájmem čtu i časopis Nymburský pábítel. Přivážel mi ho z Nymburka švagr, nyní ho s potěšením nacházím na webových

Manya: Já jsem pana Hrabala objevila v pubertě, kdy mnoho lidí čte trochu jiný druh literatury, a velice jsem si ho oblíbila. První knihou byly Ostře sledované vlaky, a ať si říká, kdo chce, co chce, já mám konkrétně k této knize velký citový vztah a ráda se k ní vracím. Následovaly knihy Obsluhoval jsem anglického krále, Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet, Postřižiny... Hrozně oceňuji, že psal lidsky, protože miloval lidi.

Michal17: Můj nejmilejší český, ale i světový spisovatel. Mám rád jeho poetiku a jeho styl psaní. Mám od pana Hrabala všechny jeho knihy i sebrané spisy a považuji to za to nejcennější ve své knihovně. Z jeho tvorby bych vyzdvihl zejména Ang-

lického krále a Hlučnou samotou, ale i Ostře sledované vlaky, Perličku na dně i Pábitele a v neposlední řadě i jeho poslední literární zápisky z let 1989–1994.

Lubunkaa: Hrabalův specifický styl psaní jsem si velice oblíbila. Je to jako kdyby vyprávěl pohádku.

Mugduska: Zpočátku jsem nemohla na jeho styl najít chuť, ale po pár knihách mne uchvátil.

Hanina61: Můj naprosto nejoblíbenější český autor. Dlouho, předlouho jsem se četbě jeho knih vyhýbala, vlastně ani nevím proč, až pak na popud jednoho člověka jsem si přečetla první z nich. A byla jsem okouzlená, omámená tou krásou slov a vět a obrátů a gejzírů a vodopádů a často chybějící interpunkce... byla jsem „polapená“ jednou provždy. Dnes už mám od Pana Spisovatele Hrabala přečteno vše, včetně všech jeho biografií, co u nás vyšly. Náhdera, neskutečná poezie i zdánlivě ošklivo a nehezka realita, vše skloubeno v neuvěřitelném a nenapodobitelném vyprávěčském stylu. Moc Vám děkuju, Pane Bohumile Hrabale. Snad jsou tam s Vámi v tom nebi všechny Vaše milované kočky.

Zeitblom: Potkáte Hrabala, Kafku, Musilu, Slobodu a Gombrowicze a pochopíte, že ve střední Evropě je sice lepší nevystřízlivět, ale ty hořce kalné příběhy, lidské osudy a krajina domova je součástí Vás samých, utéct nelze.

Faiuziya: Miluji jeho opravdovost, lidskost, pokoru... Snad už o něm Češi vědí něco víc, než jen to, že utratil milion za pivo...

Doriska: Ne každému sedne jeho styl psaní. Je pro ty, co mají rádi lehké, pravdivé a obyčejné psaní, které má však v sobě něco zvláštního.

J.P.: V Hrabalovi vidím pravou českou poetiku dob minulých, jak on půvabně vyličil tu českou národu, ty šlapající cyklisty, výpravčí, elektrikáře, umazané dělníky z fabrik, to vše i kdyby bylo podle některých nezávadnější, mě fascinuje. Talenty můžete vidět všude okolo sebe, Hrabal podle mě to zrno talentu, tu perličku na dně, viděl vlastně v každém, něco si prožil a nějak o tom podal svědectví. Toho si velmi cením.

Weil: Život bez Hrabala je duchovně chudý, říká to každý, kdo má pro Hrabala pochopení a umí si jeho knihy užít.

MilaS74: Myslím, že k porozumění děl pana Hrabala je třeba dospět. A k ocenění jeho stylu je třeba v životě něco zažít. Napsal toho hodně, a tak samozřejmě ne vše se stejně povedlo. Ale knihy jako Příliš hlučná samota, Obsluhoval jsem anglického krále nebo Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet patří podle mého názoru k tomu nejlepšímu, co bylo kdy v češtině napsáno.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel, prosinec 2024. Registrace: MK ČR E 10887. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel.: 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechnápská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel.: 603 415 060, e-mail: vladimirkviz@gmail.com. Tisk: Tiskárna Boftisk, Potoční 1847, 288 02 Nymburk, tel.: 737 419 930, www.boftisk.cz. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 120 ks.